

BISNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot
toekenning van subsidies voor sensibiliseringsacties om
duurzame landbouw te bevorderen
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Met ingang van 1 januari 2023 is het nieuw Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) van toepassing.

Artikel 78 van de GLB verordening (EU) 2021/2115 bepaalt dat lidstaten steun kunnen verstrekken voor uitwisseling van kennis en verspreiding van informatie teneinde bij te dragen tot een of meer van de specifieke GLB doelstellingen.

Voorliggende steunmaatregel voorziet in de toekenning van steun voor sensibiliseringsacties om duurzame landbouw te bevorderen (demonstratieprojecten).

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Landbouw en Visserij
Beleidsveld: landbouw en zeevisserij

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het als bijlage 1 toegevoegd voorontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2022/389 van 4 november 2022.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met ingang van 1 januari 2023 is het nieuw Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) van toepassing.

Het nieuwe Europese rechtskader bestaat uit de volgende basisverordeningen en de gedelegeerde en uitvoeringsverordeningen ervan:

- verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 tot vaststelling van voorschriften inzake steun voor de strategische plannen die de lidstaten in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid opstellen (strategische GLB-plannen) en die uit het Europees Landbouwarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (Elfpo) worden gefinancierd, en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1305/2013 en (EU) nr. 1307/2013, hierna verordening (EU) 2021/2115 te noemen;
- verordening (EU) 2021/2116 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 inzake de financiering, het beheer en de monitoring van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1306/2013.

Het Vlaams Strategisch Plan voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid 2023-2027, dat in de Vlaamse invulling ervan voorziet, werd op 5 december 2022 goedgekeurd door de Europese Commissie.

Artikel 78 van verordening (EU) 2021/2115 bepaalt dat lidstaten steun kunnen verstrekken voor uitwisseling van kennis en verspreiding van informatie.

Het als bijlage 1 toegevoegd voorontwerp van besluit bevat het rechtskader voor de subsidiëring van sensibiliseringsacties om duurzame landbouw te bevorderen (demonstratieprojecten).

De steunmaatregel demonstratieprojecten werd, met succes, reeds opgenomen in de vorige GLB-periode en is ook nu opgenomen in het Vlaams Strategisch GLB Plan.

De demonstratieprojecten vormen in Vlaanderen het subsidie-instrument bij uitstek om resultaten vanuit het wetenschappelijk onderzoek te vertalen naar de praktijk.

Het doel van de demonstratieprojecten is enerzijds landbouwers bewust te maken van nieuwe mogelijkheden op het vlak van duurzame praktijken en technieken, en anderzijds deze door demonstraties in de praktijk ingang te doen vinden in de Vlaamse landbouw.

Er wordt veel belang gehecht aan het doen toepassen van de nieuwe inzichten uit de projecten bij de landbouwers zelf. Daartoe kan het werken met voorbeeldbedrijven of met groepen die samenkomen op praktijkbedrijven, een belangrijke hefboom zijn. Samenwerking tussen enerzijds partners georiënteerd op communicatie met landbouwers en bekwaam in het begeleiden van voortrekkers en anderzijds technisch-wetenschappelijke experts die de technieken kunnen verantwoorden, wordt aanbevolen.

Door het opleggen van thema's in de oproep kan gestuurd worden naar beleidsprioriteiten. Door de mogelijkheid van thematische oproepen is de interventie dus dynamisch in functie van nieuwe beleidskeuzes.

Deze steunmaatregel draagt bij tot de horizontale GLB doelstelling "de sector moderniseren door kennis, innovatie en digitalisering in de landbouw en in plattelandsgebieden te stimuleren en te

delen, en het benutten daarvan bevorderen” maar draagt potentieel ook bij aan alle GLB specifieke doelstellingen. Dit is afhankelijk van het thema van het demonstratieproject.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELLEN

Artikel 1 bevat een aantal definities.

Artikel 2 vermeldt de Europese regelgeving die wordt uitgevoerd.

Artikel 3 bepaalt dat de minister een subsidie kan verlenen voor sensibiliseringsacties ter bevordering van een duurzame landbouw (demonstratieprojecten).

Artikel 4 bepaalt dat uitsluitend verenigingen zonder winstoogmerk een steunaanvraag kunnen indienen aangezien zij een belangeloos doel nastreven dat van algemeen maatschappelijk belang is. De georganiseerde sensibiliseringsactiviteiten ter bevordering van een duurzame landbouw zullen op die manier uitgevoerd worden zonder een commercieel belang te behartigen. De neutraliteit van de acties wordt bewaakt.

Er wordt eveneens bepaald wat de verantwoordelijkheid van de promotor is.

Artikel 5 bepaalt dat een vzw kan samenwerken met andere partners, dat de samenwerking geformaliseerd moet worden met een samenwerkingsovereenkomst en dat deze overeenkomst aan het Departement Landbouw en Visserij, hierna bevoegde entiteit te noemen, moet bezorgd worden.

Artikel 6 bepaalt dat een project enkel in aanmerking komt voor subsidiëring als het voldoet aan de volgende voorwaarden:

- het demonstratieproject is een initiatief met een tijdelijk karakter dat zich richt tot een bepaalde doelgroep en op een bepaalde probleemsituatie en dat expliciet en overwegend gericht is op het stimuleren van een meer duurzame landbouw in het Vlaamse Gewest;
- het demonstratieproject draagt bij tot één of meer van de GLB doelstellingen,
- de activiteiten gaan door in het Nederlands;
- lidmaatschap van een organisatie mag geen voorwaarde zijn om toegang tot de sensibiliseringsactiviteit te krijgen;
- de sensibiliseringsactiviteit en de resultaten moeten voor iedereen toegankelijk zijn op een uniforme wijze.

Artikel 7 bepaalt dat de projecten moeten uitgevoerd worden binnen een periode van maximaal twee jaar en bepaalt onder welke voorwaarden een termijnverlenging mogelijk is.

Artikel 8 bepaalt dat de subsidie maximaal 100% van de totale aanvaarde kosten bedraagt. De maximale subsidie per demonstratieproject zal per oproep bepaald worden.

Artikel 9 bepaalt dat de volgende kosten in aanmerking komen voor subsidiëring:

- personeelskosten;
- overheadkosten ten belope van maximaal 15% van de aanvaarde personeelskosten;
- werkingskosten;
- investeringskosten onder de volgende voorwaarden:
 - de investering wordt gerealiseerd in het Vlaamse Gewest;
 - er is een omgevingsvergunning verleend als de investering dit vereist;
 - de subsidiabele investeringskosten mogen maximaal 40% van de totaal aanvaarde projectkosten bedragen;
 - maximaal 50% van de totaal aanvaarde investeringskosten komt in aanmerking voor subsidiëring;

- tot vijf jaar nadat de subsidie is uitbetaald blijft het goed verbonden aan het bedrijf dat de voormelde subsidie heeft verkregen of de overnemer van dat bedrijf. Het goed wordt niet doorverkocht en blijft in gebruik;
- kosten voor externe prestaties.

Er wordt bepaald dat de belasting over de toegevoegde waarde niet in aanmerking komt voor subsidiëring, behalve als ze niet terugvorderbaar is.

Er wordt bepaald welke investeringskosten niet voor subsidiëring in aanmerking komen.

Artikel 10 bepaalt dat de minister jaarlijks een of meerdere oproepen kan lanceren voor de subsidiëring van demonstratieprojecten. Er wordt delegatie aan de minister verleend naast de elementen, vermeld in artikel 6, tweede lid, 2°, artikel 7, eerste lid, artikel 8, tweede lid, artikel 9, derde lid, artikel 11, derde lid, en artikel 14, zesde lid, bij elke oproep het volgende te bepalen:

- de thema's waarvoor demonstratieprojecten kunnen worden ingediend. Als er geen thema's bepaald worden gaat het om een open oproep;
- hoeveel demonstratieprojecten per thema worden voorzien;
- het totale beschikbare subsidiebedrag;
- de periode waarbinnen de projecten moeten lopen;
- de termijn waarbinnen en de wijze waarop steunaanvragen ingediend worden;
- de ontvankelijkheidscriteria.

Artikel 11 bepaalt de inhoud van de steunaanvraag.

Artikel 12 bepaalt dat promotors hun onderneming en de personen die hen kunnen vertegenwoordigen, moeten identificeren bij de bevoegde entiteit.

Artikel 13 bepaalt dat de bevoegde entiteit onderzoekt of steunaanvragen ontvankelijk zijn conform de ontvankelijkheidscriteria.

Artikel 14 bepaalt dat de ontvankelijke steunaanvragen beoordeeld worden door een beoordelingscommissie op basis van de volgende elementen:

- de mate waarin het doelpubliek bereikt wordt;
- de inhoud, namelijk de kwaliteit van het demonstratieproject en de bijdrage aan de GLB doelstellingen;
- het te verwachten sensibiliseringseffect;
- de technische of wetenschappelijke basis,
- de redelijkheid van de kosten: verhouding kostprijs/resultaat;
- de geschiktheid van de uitvoerders.

Er wordt eveneens bepaald dat de beoordelingscommissie de projecten rangschikt volgens rangorde van beoordeling en dat de bevoegde entiteit het verslag van de beoordeling aan de minister bezorgt.

De bevoegde entiteit kan bij de samenstelling van de beoordelingscommissie een beroep doen op externe milieuexperten in functie van de noodzaak aan expertise voor een bepaald thema. Indien het thema omgeving gerelateerd is, zal er een expert van departement omgeving in de beoordelingscommissie worden opgenomen.

Artikel 15 bepaalt dat de minister bevoegd is voor de selectie en voor de toekenning van de subsidies. Er wordt delegatie aan de minister verleend om binnen de grenzen van de bepalingen van dit besluit en de uitvoeringsbesluiten ervan, in de individuele toekenningsbesluiten het volgende te bepalen:

- de activiteiten waarvoor de subsidie wordt toegekend: er moet namelijk bepaald worden welke activiteiten uit de steunaanvragen in aanmerking komen voor subsidiëring;
- het maximale subsidiebedrag dat voor die activiteiten kan worden toegekend: er moet namelijk bepaald worden welk bedragen uit de steunaanvragen in aanmerking komen voor subsidiëring;
- de kosten die al dan niet in rekening mogen worden gebracht bij de verantwoording van de subsidie: er moet namelijk bepaald worden welke kosten uit de steunaanvragen in aanmerking komen voor subsidiëring;
- specifieke voorwaarden inzake de uitvoering van de demonstratieprojecten: soms is het noodzakelijk om voor een specifiek project extra voorwaarden te kunnen bepalen, in steunaanvraag zijn bijvoorbeeld 5 demodagen gepland maar tijdens het selectieproces wordt er vastgesteld dat er 7 dagen wenselijker zijn voor dat specifieke project;
- de termijn waarbinnen de verantwoordingsstukken ingediend moeten worden: artikel 21 verleent immers aan de minister een delegatie om af te wijken van de daar bepaalde indieningstermijn, dit kan bijvoorbeeld op het einde van de GLB periode noodzakelijk zijn.

Artikel 16 regelt de opvolging van de demonstratieprojecten.

Artikel 17 bepaalt dat de promotor en de partners gehouden zijn aan het uitvoeren van het demonstratieproject zoals het goedgekeurd is in het toekenningsbesluit. Eventuele wijzigingen zijn slechts mogelijk na indiening van een gemotiveerde aanvraag en na goedkeuring door de bevoegde entiteit.

Artikel 18, 19 en 20 regelt de tussentijdse, de functionele en de financiële verantwoording van de subsidie.

Artikel 21 regelt de uitbetaling van de subsidie. De subsidie zal als volgt uitbetaald worden:

- een eerste schijf van maximaal 60% na indiening bij en beoordeling door de bevoegde entiteit van de volgende stukken:
 - een ondertekende schuldvordering;
 - de tussentijdse verantwoording;
- een tweede schijf, die maximaal het resterende saldo omvat, na indiening bij en beoordeling door de bevoegde entiteit van de volgende stukken:
 - een ondertekende schuldvordering;
 - de functionele verantwoording;
 - de financiële verantwoording.

Er wordt bepaald dat de subsidie uitbetaald wordt aan de promotor en dat de promotor de deelbudgetten moet doorstorten aan de partners zoals vermeld in de steunaanvraag en hiervan een bewijs bezorgen aan de bevoegde entiteit.

Er wordt bepaald binnen welke termijnen de diverse stukken ingediend moeten worden.

Artikel 22 bepaalt dat de bevoegde entiteit modelformulieren kan ter beschikking stellen.

Artikel 23 regelt het gebruik door de Vlaamse overheid van de resultaten die werden gerealiseerd in het kader van de gesubsidieerde activiteiten.

Artikel 24 bevat de Vlaamse en de Europese communicatieverplichtingen die begunstigden moeten naleven.

Artikel 25 bepaalt dat de bevoegde entiteit verantwoordelijk is voor de volgende controles:

- de administratieve controles, met inbegrip van controles op het terrein in het kader van die administratieve controles die voor elk dossier kunnen plaatsvinden;

- de controles ter plaatse die plaatsvinden op basis van een steekproef;
- de controles achteraf die plaatsvinden op basis van een steekproef.

Artikel 26 regelt de controles ter plaatse.

Artikel 27 bepaalt dat de begunstigden de bewijsstukken 10 jaar moeten bewaren.

Artikel 28 bepaalt dat de bevoegde entiteit op elk ogenblik bijkomende stukken of informatie kan opvragen.

Artikel 29 bepaalt dat de bevoegde entiteit instaat voor het bepalen en opleggen van administratieve sancties. Er wordt bepaald in welke gevallen sancties kunnen opgelegd worden en welke sancties opgelegd kunnen worden.

Artikel 30 bepaalt dat de bevoegde entiteit de betalingsaanvraag onderzoekt en de subsidiabele bedragen bepaalt.

Artikel 31 bepaalt dat de bevoegde entiteit eveneens de administratieve sancties, vermeld in artikel 56 van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid, kan opleggen.

Artikel 32 regelt de bezwaarprocedure.

Artikel 33 bevat de volgende bepalingen inzake de verwerking van persoonsgegevens:

- de bevoegde entiteit is de verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in de algemene verordening gegevensbescherming;
- de categorieën betrokkenen van wie persoonsgegevens verwerkt kunnen worden, zijn:
 - de begunstigden, externe dienstverleners en hun contactpersonen;
 - de personen die de promotor kunnen vertegenwoordigen op het e-loket van de bevoegde entiteit;
 - de landbouwers die sensibiliseringsactiviteiten uitvoeren;
- de categorieën van persoonsgegevens die verwerkt kunnen worden, zijn:
 - identificatiegegevens;
 - financiële gegevens.
- de gegevens worden verwerkt op basis van de rechtvaardigingsgrond, vermeld in artikel 6, lid 1, e), van de algemene verordening gegevensbescherming, namelijk 'noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang'.
- het doel voor de gegevensverwerking is het verlenen van subsidies en alle activiteiten die daarmee verband houden.

Op de website van de bevoegde entiteit is er een uitgebreide privacyverklaring gepubliceerd waarin onder meer bepalingen opgenomen zijn inzake bewaartermijnen en rechten van betrokkenen zoals het recht van inzage en het recht op rectificatie. Op het e-loket, formulieren en andere communicaties wordt er ook steeds een link naar deze privacyverklaring opgenomen.

De bevoegde entiteit voorziet in een uitgebreide beveiliging op informatievlak van de aanwezige gegevens. Om persoonsgegevens te beschermen tegen ongeautoriseerde toegang, wijziging, vernietiging of onbeschikbaarheid worden alle nodige organisatorische, technische en fysieke maatregelen genomen. Hiervoor volgt de bevoegde entiteit de algemeen aanvaarde industriestandaarden (ISO 27001 Beheersysteem informatieveiligheid en ISO 27002 Praktijkrichtlijn met beheersmaatregelen voor informatieveiligheid).

De persoonsgegevens die overeenkomstig dit besluit en de uitvoeringsbesluiten ervan worden verwerkt, worden niet langer bewaard dan nodig is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt. Conform artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 is de bevoegde entiteit

ertoe gehouden om selectieregels op te stellen voor elke categorie van bestuursdocumenten met daarin ook bewaartermijnen met bijbehorende motivering.

Artikel 34 bepaalt dat reservevorming ten laste van de subsidie niet aanvaard wordt.

Artikel 35 sluit dubbele subsidiëring uit.

Artikel 36 bepaalt welke Europese regelgeving van toepassing is, namelijk artikel 78 van verordening (EU) 2021/2115.

Artikel 37 regelt de wijze van uitwisseling van berichten. Onder uitwisseling van berichten wordt verstaan: alle mogelijke informatie bezorgen waaronder aanvragen indienen, bezwaar indienen, zich als klant registreren, beslissingen bezorgen enz.

Artikel 38 regelt het toezicht door de Inspectie van Financiën. Er wordt bepaald dat:

- de oproepen telkens voor advies aan de Inspectie van Financiën voorgelegd worden;
- als de Inspectie van Financiën gunstig advies verleent over de oproep, de individuele toekenningsbesluiten van de minister, niet meer voor advies aan de Inspectie van Financiën voorgelegd worden tenzij de Inspectie van Financiën anders adviseert in het advies over de oproep in kwestie.

Artikel 39 regelt de inwerkingtreding van de wijzigingsbepalingen aan de decretale rechtsgrond van voorliggend besluit.

Artikel 40 heft het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2004 betreffende het erkennen van centra en subsidiëren van sensibiliseringsacties ter bevordering van een duurzame landbouw en de in uitvoering daarvan genomen individuele erkenningsbesluiten op.

Artikel 41 bevat een overgangsbepaling voor lopende subsidies die toegekend zijn conform het voormelde besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2004.

Artikel 42 bevat de inwerkingtreddingsbepaling.

Artikel 43 bevat de uitvoeringsbepaling.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Deze subsidiemaatregel is volledig geïntegreerd binnen het Vlaams strategisch plan opgemaakt naar aanleiding van Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) 2023-2027.

Voor deze maatregel is in totaal 5.663.526,08 euro budget voorzien voor de periode 2023-2027. Betalingen moeten volgens de Europese regelgeving gebeuren binnen de N+2, dus ten laatste op 31 december 2029. Dit totale budget wordt deels Europees (43%) en deels van de Vlaamse begroting betaald (57%). Het Vlaamse budget nodig voor deze maatregel bedraagt aldus, 3.228.209,87 euro.

Het advies van de Inspectie van Financiën van 23 januari 2023 gaat als bijlage 2.

Het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting werd aangevraagd op 30 januari 2023.

B. ESR-TOETS

Het voorstel van beslissing heeft geen ESR impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeels- of organisatorisch vlak. Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor HR, is dus niet vereist

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen voor wat hun personeel, werkingsuitgaven, investeringen en schulden of ontvangsten betreft.

4. VERDER TRAJECT

Het bijgaande voorontwerp van besluit zal na principiële goedkeuring voor advies voorgelegd worden aan de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens en aan de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit tot toekenning van subsidies voor sensibiliseringsacties om duurzame landbouw te bevorderen;
- 2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit:
 - de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw te gelasten om over voornoemd voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de gegevensbeschermingsautoriteit in te winnen met het verzoek het advies om reden van hoogdringendheid mee te delen binnen een termijn van 15 dagen;
 - het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw,

Jo BROUNS